

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 1 беті

ПРАКТИКАЛЫҚ ЖАТТЫҒУЛАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР

Пән: Жақ-бет аймағының қалпына келтіру –реконструктивтік хирургиясы

Пәннің коды: ZhAKKRH 5304

ОП аты: «6В10103- «Стоматология»

Сабақтың саны/кредиттер саны: 150 сағат / 5 кредит

Курс және оқу семестрі: 5 курс 9 семестр

Практикалық (семинар) сабақтары: 35 сағат

2023-2024 оқу жылы
Шымкент

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 2 беті

Практикалық жаттығуларға әдістемелік нұсқаулар «Жақ-бет аймағының қалпына келтіру –реконструктивтік хирургиясы» пәнінің (силлабус) жұмыс бағдарламасына сәйкес әзірленіп, кафедра отырысында талқыланды.

Хаттама № 11 « 06 » 06 202 3 ж
 Кафедра меңгерушісі м.ғ.д.,м.а. доцент

А.Б.Шукпаров

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 3 беті

№1 сабақ

1.Тақырып: Жақ-бет аймағы бұлшық-ет аралық кеңістіктер топографиялық анатомиясы.

2. Мақсаты: Бет-жақ аумағының пластикалық қалпына келтіру және реконструкциялау хирургиясының негізгі мақсаттарымен және міндеттерімен танысу, бет пен мойынның ақаулары мен деформацияларын талдауға үйрету және пластикалық хирургия қағидаттары негізінде кезеңдік қалпына келтіру хирургиялық емдеу жоспарын құру

3.Оқытудың мақсаты:

1. Жақ сүйек-бет аймағының пластикалық қалпына келтіру және қалпына келтіру хирургиясының негізгі мақсаттарымен, міндеттерімен және бөлімдерімен танысу.
2. Пластикалық операциялардың негізгі биологиялық және жедел-техникалық принциптерін зерделеу.
3. Алынған клиникалық симптоматиканы тексерудің қосымша және арнайы әдістерінің деректерімен салыстыра отырып, бет пен мойынның ақауын немесе деформациясын дұрыс талдау дағдыларын меңгеру.
4. Жақ-бет аумағы мен мойынның туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары бар пациенттерді операциялық емдеуге қарсы айғақтарды анықтауды және анықтауды үйрену.
5. Пластикалық хирургияда жоспарлаудың және бет-жақ аумағындағы дефектілер мен деформацияларды талдаудың негізгі қағидаттарын ескере отырып, кезеңдік қалпына келтіру хирургиялық емдеу жоспарын жасау негіздерін үйрену.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары: 1. Бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі мақсаттары.

2. Бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі міндеттері.
3. Пластикалық қалпына келтіру және қайта құру хирургиясы дамуының негізгі тарихи кезеңдері.
4. Мақсатына байланысты бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі бөлімдері.
5. Бет пен мойынның туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформацияларының мысалдары.
6. Жақ сүйек-бет аймағында қалпына келтіру және қайта құру операцияларын жүргізуге айғақтар.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 4 беті

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыбтың негізгі сұрақтарын талдау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: ауызша сұрау

7. Әдебиеттер. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1. Бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі мақсаттары.
2. Бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі міндеттері.
3. Пластикалық қалпына келтіру және қайта құру хирургиясы дамуының негізгі тарихи кезеңдері.
4. Мақсатына байланысты бет-жақ аймағының пластикалық хирургиясының негізгі бөлімдері.
5. Бет пен мойынның туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформацияларының үлгілері

9. Тесттер;

1. Жақ-бет аймағы мен мойынның пластикалық қалпына келтіру хирургиясының негізгі бөлімдерін олардың мақсатына байланысты атаңыз:

- 1) имплантация;
- 2) реконструкциялық;
- 3) ауызша;
- 4) эстетикалық;
- 5) қалпына келтіру.

Дұрыс жауап: 2, 4, 5.

2. Пластикалық қалпына келтіру хирургиясының қандай бөліміне бет және мойын деформацияларын жою, ішінара немесе толық жоғалған мүшелерді немесе жақ-бет аумағының тіндерін қалпына келтіру жатады?

- 1) травматология;
- 2) реконструкциялық;
- 3) эстетикалық;
- 4) қалпына келтіру;
- 5) онкология.

Дұрыс жауап: 4.

3. Пластикалық хирургияның қандай бөліміне табиғат жасаған жақ-бет аумағының органдары мен функционалдық жүйелерін «қайта құру» жатады?

- 1) қалпына келтіру;
- 2) реконструкциялық;
- 3) эстетикалық;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 5 беті

- 4) травматология;
- 5) камбустиология.

Дұрыс жауап: 2.

4. XIX ғасырдағы отандық хирургтердің қайсысы пластикалық хирургия бойынша «Адам денесінің бетіне пластикалық операцияларды жоспарлау» еңбегінің авторы болып табылады?

- 1) А. А. Лимберг;
- 2) В.П. Филатов;
- 3) Ю.К. Шимановский;
- 4) Н. М. Александров;
- 5) Ю.И. Бернадский.

Дұрыс жауап: 3.

5. XX ғасырдағы отандық хирургтердің қайсысы алғаш рет сабақты қысқышты қолдануды ұсынды?

- 1) М.В. Мухин;
- 2) Л.Р. Балон;
- 3) Ф.М. Хитров;
- 4) В.П. Филатов;
- 5) Ю.И. Бернадский.

Дұрыс жауап: 4.

6. XX ғасырдағы отандық хирургтердің қайсысы «Адам денесінің бетіндегі жергілікті пластиканың математикалық негіздері» және «Хирургияның жергілікті пластикалық операцияларын жоспарлау» монографияларының авторы болып табылады?

- 1) А. А. Лимберг;
- 2) Ю.К. Шимановский
- 3) М.В.Мухин
- 4) В.П.Филатов
- 5)А.Э.Зауэр

Дұрыс жауап: 1

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 6 беті

№2 сабақ

1.Тақырып:

Анықталған клиникалық симптоматиканы тексерудің қосымша және арнайы әдістерінің деректерімен салыстыра отырып, бет пен мойынның ақауына немесе деформациясына талдау жүргізу;

2. Мақсаты: Науқасты табысты емдеу үшін аурудың дұрыс диагнозын белгілеуге, клиникалық тексеруге қажетті болып табылатын білім мен дағдыларды қалыптастыру.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы ауруларды диагностикалауға арналған жабдықпен жұмыс істей білуі керек, бұл пәннің ең маңызды міндеті клиникалық ойлауды қалыптастыру болып табылады.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1, Диагностиканың негізгі және қосымша әдістері
2. Диагностиканың аспаптық әдістері
3. Диагностиканың зертханалық әдістері
4. Қосымша әдістердің деректерін түсіндіру

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тест тапсырмалары мен жағдаяттық есептерді шешу

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау,, жағдаяттық есептерді шешуін бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар.

8.Бақылау:

1. Электроодонтодиагностика жағдайды неғұрлым дәл бағалайды
 - а) қойыртпақ
 - б) периодонта
 - в) пародонт
2. Қабыну кезіндегі қойыртпақтың электр ұйқысы
 - а) өседі
 - б) төмендейді
 - в) өзгермейді
3. Реопародонтография анықтау үшін қолданылады
 - а) капиллярлардың жай-күйі
 - б) оттегінің парциалды қысымы
 - в) көмірқышқыл газының парциалды қысымы
4. Еріннің созылмалы жарықшағына күдік туған кезде
 - а) гистологиялық зерттеумен биопсия

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 7 беті

- б) гистологиялық зерттеумен толық қиылысу
 - в) криодеструкция
- 5, Жақ сүйек синусындағы патологиялық процестерді диагностикалау үшін пайдаланылатын рентгенограммалар
- а) түмсықтық проекциядағы бет скелетінің сүйектерін шолу
 - б) дентальды рентгенограмма
 - в) мұрын сақиналы проекциядағы бет скелетінің сүйектерін шолу
 - г) радиовизиография

№3 сабақ

1.Тақырып: Тұрғындардың, оның ішінде балалардың бас және мойын аймағында туа біткен ақаулар мен ауытқулар анықталған кезінде жақ-бет хирургиясында жасалатын реконструктивті-қалпына келтіру операциялары.

2. Мақсаты: жақ сүйек-бет хирургиясында, бас пен мойынның, оның ішінде балалардың туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде реконструкциялық-қалпына келтіру операциялары әдістерінде білім мен дағдыларды қалыптастыру.

3.Оқытудың мақсаты:

Білім алушы негізгі міндеттерін білуі тиіс, оның сыртқы келбетіндегі ақауларды жою, тіндер мен бет мүшелерінің әртүрлі өзгерістерін үйлестіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1) Жақ-бет аумағындағы ақаулар мен деформацияларды жіктеу
- 2) Жақ-бет аймағын қалпына келтіру және реконструкциялау хирургиясының негізгі қағидаттары.
- 3) Ауыз қуысында, бетте, жақта, мойынның алдыңғы және бүйір беттерінде қалпына келтіру және қайта құру операцияларына айғақтар мен қарсы айғақтар.
- 4) Бет-жақ аймағындағы ақаулары бар науқастарды тексеру

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: ауызша сұрау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1 ахуалдық міндет Автокөліктік апаттан кейін есі таныс науқас клиникаға жеткізілді. Науқас жеңіл автомобильдің алдыңғы орындығында болды. Науқас есінен танып тұр. Алдын ала диагноз: орта ауырлықтағы бас миының шайқалуы, ментальды саңылаулар аймағында төменгі жақтың екі жақты

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 8 беті

сынуы, екі сирақ пен сол санның, оң жауырын мен сол білектің сүйектерінің сынуы.

- 1) Диагнозды нақтылау үшін қандай зерттеу әдістерін тағайындайсыз?
- 2) Мамандандырылған көмек көрсету кезегі қандай?
- 3) Науқас қандай бөлімшеде көмек көрсетуі тиіс?
- 4) Хирург-стоматологтың емдеу жоспарын белгілеңіз

Ц.науқасының, 37 жыл емдеу мекемесіне өндірістік жарақаттан кейін 5 сағаттан соң келіп түсті. Жоғарғы және төменгі еріннің ауыруына, тістердің ұйып қалуына, тістерді жабудың мүмкін еместігіне, мұрын мен еріннен қан кетуіне шағымдану. Аурудың анамнезі: науқастың айтуы бойынша, құрылыста жұмыс істеп, екінші қабаттың терезесінен құлап түсіп, бетімен және қолымен тақтаға соғылған. Есінен танған жоқ. Ауырған және ілеспе аурулар: асқазанның жара ауруы, стенокардия. Объективті: бет пен жоғарғы еріннің жұмсақ тіндерінің ісінуі есебінен бет конфигурациясының бұзылуы. Бет терісінде көптеген сырылулар бар. Беттің жұмсақ тіндерін пальпациялау кезінде ауырсыну байқалады. Ауыз толық көлемде ашылады. Төменгі ерінінде шеттері тегіс емес терең жара бар. Жоғарғы жақ сүйегінің қылилық қабатына қан құйылуы байқалады. Тістердің II дәрежелі 4.1 және 4.2 қозғалысы бар, бұл тістер ауызша жылжытылған. Тістері тік, тістері дұрыс емес. Шырышты қабықтың ұйып қалуы байқалады «баспалдақ» белгісі тіс түбірінің жоғарғы проекциясынан жоғары, қанат тәрізді жақ қатпарларының жоғарғы бөлімдеріне қан құйылу. Пальпация кезінде жоғарғы жақтың төменгі бөлігінің қозғалғыштығы белгіленеді.

№4 сабақ

1.Тақырып: Бас және мойын аймағында, жүре пайда болған ақаулар мен деформацияларды түзетуші реконструктивті-қалпына келтіру операциялары. Медициналық құжаттаманы ресімдеу

2. Мақсаты: Сабақтың мақсаты: стоматологияда медициналық құжаттаманы жүргізу ережелерін меңгеру.

3.Оқытудың мақсаты: 1. Стоматологиядағы нормативтік құжаттамамен және оның тағайындалуымен танысу.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 9 беті

2. Медициналық құжаттарды толтыру және сақтау бойынша талаптармен танысу.

3. Пациентті тексеру кезінде алынған деректерді стоматологиялық амбулаториялық картаға енгізуді үйрену.

4. Тексеру нәтижелерін және емделушімен емдеу жоспарын талқылауды үйрену..

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Стоматологиялық кабинеттің мақсаты және құрылысы.

2. Медицинадағы этика және деонтология негіздері.

3. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру негіздері.

4. Беларусь Республикасының ДСМ бекіткен стоматологиядағы бастапқы медициналық құжаттама нысандары.

5. Медициналық құжаттаманы тағайындау.

6. Есепке алуды толтыру ережесі № 043/у-06 "Стоматологиялық амбулаториялық карта.

7. Есепке алуды ресімдеу ережесі № 037/у-06, «Тіс дәрігерінің жұмысын күнделікті есепке алу парағы»..

5. Оқыту мен оқитудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау, тестілеу Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау, тест нәтижесін бақылау тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1. Стоматологиялық кабинеттің мақсаты және құрылысы.

2. Медицинадағы этика және деонтология негіздері.

3. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру негіздері.

4. Қазақстан Республикасының ДСМ бекіткен стоматологиядағы бастапқы медициналық құжаттама нысандары.

5. Медициналық құжаттаманы тағайындау.

6. Есепке алуды толтыру ережесі № 043/у-06 "Стоматологиялық амбулаториялық карта.

7. Есепке алуды ресімдеу ережесі № 037/у-06, «Тіс дәрігерінің жұмысын күнделікті есепке алу парағы»..

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 10 беті

№5 сабақ

1.Тақырып: Тіндердің еркін трансплантациясын қолдана отырып пластикалық операциялар жасау. Тіндер мен мүшелердің еркін трансплантациясы кезінде болатын биологиялық процестер туралы қазіргі заманғы көқарастар. Сызба-суреттер жасау.

2. Мақсаты:

студенттерді транспланттардың негізгі түрлерімен, оларды қолданудың көрсеткіштерімен, жақ-бет хирургиясындағы трансплантологияның биологиялық қағидаттарымен таныстыру; бет және мойын дефектілері мен деформацияларын талдауды жақ-бет аймағының қалпына келтіру және реконструкциялау хирургиясының жедел-техникалық қағидаттары негізінде тіндердің негізгі түрлерін еркін ауыстырып қондыруды пайдалана отырып, кезең-кезеңімен хирургиялық емдеу жоспарын жасай отырып үйрету.

3.Оқытудың мақсаты: 1. Білім алушыларға жақ-бет хирургиясында қолданылатын транспланттардың негізгі түрлерімен олардың шығу тегіне және антигендік қасиеттеріне байланысты таныстыру.

2. Тіндердің негізгі түрлерін еркін ауыстырып қондыруды қолдана отырып, пластикаға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтау үшін алынған клиникалық симптоматиканы тексерудің қосымша және арнайы әдістерінің деректерімен салыстыра отырып, студенттерді бет пен мойынның ақауын немесе деформациясын дұрыс талдауды жүргізудің негізгі дағдыларына үйрету.

3. Донорлық учаскелердің барабар аймақтарын айқындай отырып, тіндердің негізгі түрлерін (дерма, сүйек, шеміршек, май клетчаткасы, фасция, тіндердің ревакуляцияланған кешендері) еркін ауыстырып қондыруды пайдалана отырып, жақ-бет аймағын қалпына келтіру және реконструкциялау хирургиясының негізгі жедел-техникалық қағидаттары мен кезеңдерін зерделеу.

4. Білім алушыларға жақ-бет аймағы мен мойынның ақаулары мен деформациялары бар пациенттерді операция алдында даярлауды және операциядан кейін оңалту іс-шараларын жоспарлауды үйрету

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. «Трансплантант» ұғымын анықтау.

2. Қазіргі заманғы жақ-бет хирургиясында транспланттар ретінде пайдаланылатын тіндер.

3. Транспланттардың шығу тегіне және антигендік қасиеттеріне байланысты негізгі түрлері.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 11 беті

4. Жақ сүйек аймағында теріні еркін ауыстыруға негізгі айғақтар.

5. Дерманың алынған қабатының қалыңдығына байланысты дермотранспланттардың негізгі түрлері, олардың негізгі биологиялық қасиеттері

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау
Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау
тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1. Жақ-бет және мойынның пластикалық қалпына келтіру хирургиясында транспланттанты алу орны:

1) аналық топырақ; 2) донорлық учаске; 3) реципиент учаскесі; 4) ана төсегі.

2. Жақ сүйек-бет пластикалық қалпына келтіру хирургиясында еркін ауыстырып салу үшін пайдаланылмайтын жұмсақ тіндер:

1) тері; 2) май талшығы; 3) фасция; 4) түк фолликулдары; 5) ауыз қуысының шырышты қабығы; 6) жүйкелер; 7) қан тамырлары; 8) барлық жауаптар дұрыс емес.

3. Үлкен сілекей бездерінің негізгі ағынын қалпына келтіру мақсатында еркін ауыстырып салу үшін пайдаланылатын қазіргі заманғы пластикалық жақ-бет хирургиясындағы анатомиялық құрылымдар:

1) несеп жолдары; 2) өт жолдары; 3) қан тамырлары; 4) кіші сілекей безінің ағуы.

4. Жұқа тері транспланттанттарына енгізілетін дерма қабаттары:

1) эпидермис; 2) тері асты-май клетчаткасы; 3) дерманың торлы қабаты; 4) дерманың емізік қабаты; 5) фасция.

5. Бөлшектенген тері транспланттанттарына енгізілетін дерма қабаттары:

1) эпидермис; 2) тері асты-май клетчаткасы; 3) дерманың торлы қабаты; 4) дерманың емізік қабаты; 5) фасция.

6. Терінің аутоотрансплантатын алғаннан кейін жара бетін дербес эпителизациялау мүмкін:

1) жұқа; 2) ыдыратылған; 3) толық қабатты; 4) аралас.

7. Вестибулопластика кезінде ауыз қуысының шырышты қабатын қалпына келтіру үшін неғұрлым қолайлы аутодермотранспланттардың түрлері:

1) аралас; 2) бөлшектенген; 3) толық қабатты; 4) жұқа.

8. Заманауи пластикалық хирургияда пайдаланылатын тері трансплантаттарын алу тәсілдері:

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 12 беті

1) фрезаның көмегімен алу; 2) қолмен жабысатын дерматома; 3) механикалық дерматома; 4) электродерматома; 5) плазмалық скальпель; 6) хирургиялық скальпель.

№6 сабақ

1.Тақырып: Сүйекпластикалық операцияларда жоғарғы жақтың транспланттары мен фрагменттерін бекіту әдістері.

2. Мақсаты: Білім алушыларда түрлі ауруларды емдеу кезінде сүйек және шеміршек пластикасының міндеттерімен және мүмкіндіктерімен таныстыру; әдістердің негізгі түрлерін, бекіту әдістеріне қойылатын талаптарды, пластикалық материалға қойылатын талаптарды, көрсеткіштерді және қолдану техникасын қарастыру.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы білуі және жүзеге асыра білу керек:

- Жақ сүйектерінің кемістіктерін жіктеу, кемістіктің сипатына байланысты транспланттарды пайдалану.
- Транспланттардың жіктелуі, түрлері, транспланттау материалын дайындау және сақтау әдістері.
- Сүйек құрылымдарының тұтастығын қалпына келтіру жақ сүйектеріндегі әртүрлі патологиялық процестерді емдеу кезінде маңызды міндет болып табылады

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. ТЖ-да сүйек пластикасының даму кезеңдері
2. Пластикалық материалдардың түрлері
3. Сүйек трансплантатына қойылатын талаптар
4. Брeфотрансплантаттар
5. Сүйек пластикасына көрсетілімдер мен қарсы айғақтар
6. Пластика үшін қажетті жағдайлар

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1 ахуалдық міндет 30 жастағы науқас ауыз қуысын санациялау мақсатында емханаға жүгінді. Оң жақтағы төменгі жақ тісінен тістеу кезінде ауырсынудың әлсіз болуына шағымдар. Анамнезден 4.7 тіс бұрын бірнеше рет емделгені анықталды. Объективті түрде: шайнау бетінде 4.7 кішкентай пломба, перкуссия әлсіз ауырсынғыш, тыныс жолындағы шырышты қабығы 4.7 калыпты. Альвеолярлық өсіндінің рентгенограммасында 4.7 тістің медиальды

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 13 беті

және дистальды түбірінде 3х3 мм және 5х5 мм өлшемді анық контурлы сүйек тінінің ажыратылуы бар. Тамыр арналары пломбаланбаған, тар, тістің тамыры қисайтылмаған. Бұл тісті алып тастауға науқас үзілді-кесілді бас тартты. 84-ИЛЛЮСТРАЦИЯ Бақылау мәселелері:

1. Алдын ала диагноз қойыңыз.
2. Бұл патология гранулеманың пайда болуымен қатар жүре ме?
3. 4.7 тісті сақтай отырып, хирургиялық емдеуді атаңыз.
4. Тамыр ұшын резекциялау, тісті алып тастау, тамырды кесу және тісті реплантациялау кезінде сүйек тінін қалпына келтіру мерзімін атаңыз.
5. Диспансерлеу жоспарын жасаңыз.
6. Науқастың қан көрсеткіштерінен басқа қандай тексеру нәтижелерін операция алдында ұсыну қажет?

№7 сабақ

1.Тақырып: Төменгі жақтың ауытқуларын жою.Науқасты бақылап күту.

2. Мақсаты: Студенттерді оның элементтерінің морфофункционалдық арақатынасын, сондай-ақ олардың эстетикалық пропорцияларын түсінуге және бұзуға үйрету, бұл сүйек бөлімдерінің бір-біріне қатысты формасының, өлшемдерінің және орналасуының өзгеруінен өзінің объективті көрінісін табады.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы негізгі міндеттерін білуі тиіс, оның сыртқы келбетіндегі ақауларды жою, тіндер мен бет мүшелерінің әртүрлі өзгерістерін үйлестіру.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Клиникалық көріністер, функционалдық және эстетикалық бұзылулар.
2. Хирургиялық емдеуге айғақтар.
3. Төменгі жақтың өлшемі мен пішінін түзетуге арналған операциялардың негізгі әдістері.
4. Пациенттерді күту

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау
Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау Тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 14 беті

1 ахуалдық міндет: Пациент 38 жаста. Төменгі жақ сүйегінің сыну диагнозымен ауысып кетті. Жағында тіс қатарының ішінара ақаулары бар. Ортопедиялық және хирургиялық емдеу жоспарын жасаңыз және негізденіз.

2 ахуалдық міндет: Пациент 20 жаста, төменгі жақ сүйегінің белгісіз сынуымен келіп түсті. Жағында тіс қатарының ішінара ақаулары бар. Ортопедиялық және хирургиялық емдеу жоспарын негізденіз.

№8 сабақ

1.Тақырып: Жақтардағы ауытқуларды түзету бойынша операциялық техниканың , иммобилизацияның ерекшеліктері және операциядан кейінгі емдеу, науқастарды протездеу және оңалту. Бет пен жақтың пішінін түзетуге арналған контурлы пластика. Науқасты курациялау

2. Мақсаты: Оңалтудың мақсатын айқындау бойынша білім мен дағдыларды қалыптастыру науқастар мен мүгедектерді тұрмыстық және еңбек процестеріне, жалпыға тиімді және ерте қайтару; адамның жеке қасиеттерін қалпына келтіру.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы білуі және істеуі керек:

1. Жедел техниканың ерекшеліктері
2. Иммобилизация және операциядан кейінгі жүргізу.
3. Араласудан кейін науқастарды оңалту.
4. Қосымша әдістердің деректерін түсіндіру..

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жедел техниканың, иммобилизацияның және операциядан кейінгі жүргізудің ерекшеліктері
2. Жақ деформациясы бойынша араласқаннан кейін науқастарды протездеу және оңалту.
3. Бет және жақ пішінін түзетуге арналған контурлық пластика

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау Тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1 ахуалдық міндет.

43 жастағы науқас клиникаға жоғарғы жақ сүйегінің сол жақта, шынтак жағында, мұрын тұсында және көз тұсында иррадиациялық ауруларға

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 15 беті

шағымданды. Қысқа мерзімді, 2-3 секунд, қарқынды, жыртқыш, өздігінен ауырсыну. Анамнезден науқастың екі жыл бойы тұрғылықты жері бойынша невропатологта үштікті жүйкенің невралгиясына байланысты емделгені анықталды, нәтиже жоқ. Стоматологқа консультацияға жіберілді. Өткен аурулардың ішінен балалар инфекцияларын, суық тиюді, 1978 жылы аппендэктомияны көрсетеді. Жалпы жағдайы қанағаттанарлық. Бет конфигурациясы өзгерген жоқ, пастоздық және сол жақта көз асты және щетка аймағының аздаған гиперемиясы, гиперестезия байқалады. Ауыз қуысында жоғарғы жақтың тістері оннан интактілі, перкуссиясы ауыртпалықсыз. L45 аймағындағы ауыспалы қатпарларды пальпациялау кезінде ұзақтығы 3 секунд ауырсыну шабуылы басталады.

1. Диагнозды негіздеңіз.
 2. Диагноз қойыңыз.
 3. Емделу жоспарын белгілеңіз
- 2 ахуалдық міндет.

55 жастағы науқас беттің сол жақ жартысындағы ұстама тәрізді ауруларға шағымданып, сол жақ бетке қолмен, орамалмен, киіммен және т.б. жанасу кезінде пайда болатын және 3-4 секунд бойы созылатын, 9 Күйік сипаттағы ауырсыну, мұрынға, бастың артқы жағына тарайды. екі ай бұрын жоғары температурамен ЖРВИ шалдықтым, ЖРВИ басталғаннан кейін екі аптадан кейін беттің сол жартысында ұзақтығы 1-2 секундқа созылған алғашқы ауру пайда болды, содан кейін ұстамалар 3-4 секундқа созыла бастады. Дәрігерге алғаш рет бардым. Ауырған аурулардың ішінен балалар инфекцияларын, суық тиюді көрсетеді. Жалпы жағдайы қанағаттанарлық. Тексеру кезінде сол жақ жартысының ісінуі есебінен бет біршама асимметриялы болады. Үштікті нервтің II-ші (инфраорбиталды саңылау) және III-ші (ментальді саңылау) тармақтарының шығу нүктелерінің пальпациясы сол жақтан анағұрлым ауырсынатындай көрінеді. Бет жағын пальпациялау кезінде сол жақтан ұзақтығы 3 секунд ауырсыну басталды. Ауыз қуысы санацияланған, патологиялық өзгерістер анықталған жоқ.

1. Диагнозды негіздеңіз.
2. Диагноз қойыңыз.
3. Емдеу жоспарын белгілеңіз

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 16 беті

№9 сабақ

1.Тақырып: Окклюзияның, тістеудің бұзылуын түзету, тіс қатарларын туралау. Анестезияның ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау..

2. Мақсаты: Пациентті тістерін түзетуге дайындау негіздерінде білім мен дағдыларды қалыптастыру, оның мақсаты эстетикалық мәселені қалпына келтіру және тыныс алу мен сөйлеу сияқты физиологиялық функцияларды жақсарту болып табылады..

3.Оқытудың мақсаты: 1. Морфологиялық, функционалдық және эстетикалық оптимумды қалпына келтіру.

2. Пациентпен әдепті сөйлесуді, өзара сенім мен ынтымақтастық ахуалын жасауды үйренеді..

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Операциялық араласуды жүргізуге айғақтар

2. Тістерді түзету бойынша операция жүргізу кезеңдері

3. Операциядан кейінгі асқынулар

4. анестезияның ерекшеліктері

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау Тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

- Пациенттен сұрау
- Пациентті емдеу жоспары бойынша консультациялау
- Пациентті операциялық емдеуге мотивациялау

№10 сабақ

1.Тақырып: Мұрынның пішінін өзгерту бойынша операциялар әдісі. Балалардағы мұрын пішінін өзгерту бойынша хирургиялық араласудың ерекшеліктері. Науқасты курациялау.

2. Мақсаты: Диагностиканың, хирургиялық емдеудің және мұрын формасы өзгерген балалардың операциядан кейінгі кезеңін жүргізудің қазіргі заманғы қағидаттары бар студенттердің білімі мен дағдыларын қалыптастыру.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы білуі және істеуі керек:

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 17 беті

- бұл мұрынның шеміршек сүйегінің көп бөлігін сақтауға ұмтылу және атравматикалық техниканы пайдалану.

- мұрынның қуысы мен қосалқы қуысы ауруларының, оның ішінде одонтогенді этиологияның, риногенді орбитаішілік және бас сүйек ішіндегі асқынулардың клиникасын, диагностикасын және емдеуді зерделеу.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Мұрын пішінін өзгерту бойынша операциялар әдістемесі
2. Балалардың мұрын формасының өзгеруі кезіндегі операциялық араласудың ерекшеліктері
3. Пациентті операциядан кейінгі енгізу

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау
Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау
тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1 ахуалдық міндет 25 жастағы пациент мұрынның екі жартысы арқылы тыныс алудың қиындығына шағымданады. 5 жылдай ауру. Аурудың біртіндеп дамуы. Аурудың себептерін көрсете алмайды. Соңғы 2 жылда мұрынға тамыр тартатын тамшылар тамызу көмектеспейді, мұрын арқылы тыныс алу жақсармайды. Объективті: мұрынның сыртқы пішіні өзгермеген. Алдыңғы риноскопия: мұрын қуысының шырышты қабығы бозғылт-қызғылт түсті, төменгі мұрын раковиналары үлкейген, мұрын қалқаншасына жетеді. Мұрын раковиналарының шырышты қабатын 0,1% нафазолин ерітіндісімен майлағаннан кейін олардың көлемі өзгермейді, мұрын арқылы тыныс алу жақсармайды. Шырышты сипаттағы бөлінділер, қажетсіз. Мұрын-жұтқыншак бос. Хоандар төменгі мұрын раковиналарының артқы жақтарын қалыңдатқан. Патологиялық өзгерістерсіз басқа ЛОР-органдар.

Диагноз қойыңыз.

Қандай аурумен сараланған диагностика жүргізу керек?

2 ахуалдық міндет 37 жастағы пациент мұрын қуысындағы құрғақтыққа, қабықтың пайда болуына, иіс сезудің төмендеуіне шағымданады. Сырқаттанғанына 8 жыл болды. Аурудың біртіндеп дамуы. Тоқыма фабрикасында жұмыс істейді. Объективті. Алдыңғы риноскопия: мұрын қуысының шырышты қабығы бозғылт-қызғылт түсті, құрғақ, кей жерлерде тұтқыр құпиямен, қыртыстармен жабылған. Құпия және иіссіз қыртыс. Комплементті склеромдық және озеноздық антигендермен байланыстыру реакциясы теріс. Мұрын маңындағы қуыстардың рентгенограммасында соңғыларын пневматикалаудың төмендеуі байқалмайды.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 18 беті

Диагноз қойыңыз.

№11 сабақ

1.Тақырып: Төменгі жақтың баяу немесе толық қимылсыздығын жою, соның ішінде балалардағы.Көрсетілімдер. Хирургиялық араласудың түрлері Наукасты курациялау.

2. Мақсаты: СТЖБ патологиясы мен дисфункцияларын емдеуге айғақтар мен қарсы айғақтарды анықтау бойынша білім мен дағдыларды қалыптастыру.

3.Оқытудың мақсаты: Білім алушы білуі және істеуі керек:

- төменгі жақ сүйегінің қозғалысын бұғаттай және шектей отырып, буындық сілтеулері бар наукастарды емдеу
- патогенезді және СТЖБ элементтерінің өзара орналасуының бұзылу сипатын білу
- жақтың қозғалысын қалпына келтіру

.4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Этиология. патогенез және СТЖБ ауруларының клиникасы.

СТЖБ патологиясының нозологикалық нысандары

Анкилоз. Этиопатогенез, клиника, диагностика және емдеу

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер : Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8.Бақылау:

1. Анкилоз деп аталады:

- а) буындағы қозғалыстың қалыпты амплитудасының шектелуі
- б) тербеліс сипатындағы буындағы қозғалыс көлемінің шамалы болуы
- в) зақымданған буындағы толық қозғалмауы (+)
- г) жалған буынның аумағындағы тығыз қозғалу

2, ДОНС анкилозының нысаны:

1. фиброзды;
2. катаральды;
3. атрофиялық;
4. шырышты.

3, СВС анкилозының нысаны:

1. шырышты;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 19 беті

2. катаральды;
3. атрофиялық;
4. сүйек.
4. СВЖС екіжақты сүйек анкилозы клиникасының жетекші белгісі:
 1. құлақтағы шу;
 2. жұтудың бұзылуы;
 3. айқын көрінген ауырсыну белгісі;
 4. Төменгі жақ сүйегі қозғалысының толық болмауы.
5. СВЖС сүйек анкилозын диагностикалау кезінде қосымша зерттеу әдісі:
 1. миография;
 2. аудиометрия;
 3. қанның биохимиясы;
 4. компьютерлік томография.
6. Екі жақты сүйек анкилозы бар науқастың сыртқы түрі:
 1. төменгі макрогнатиямен;
 2. жоғарғы микрогнатиямен;
 3. жоғарғы ретрогнатиямен;
 4. төменгі микрогнатиямен.

№12 сабақ

1.Тақырып: Силикон импланттарының артықшылықтары. Силоксанды эластомерлер (силикондар) негізінде биоматериалдардың өміршендік процесі. Анестезияның ерекшеліктері, науқасты операция алдындағы дайындық. Операциялар әдісі. Асқынулар, олардың алдын алу және емдеу жолдары. Науқасты курациялау.

2. Мақсаты:

Анестезия және пациентті дәлел алдындағы даярлау ерекшеліктері бойынша білім мен дағдыларды қалыптастыру.

3.Оқытудың мақсаты Білім алушы:

- анестезия түрін таңдау
- пациентті операцияға итермелеу
- силикон импланттарының артықшылықтарын білу
- биоматериалдарды сіңіру процесі

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Силикон импланттары
2. Биоматериалдарды сіңіру процесі
3. Эластомерлер

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 20 беті

4. Силаксанды эластомерлерді (силикондарды) қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер

5. Анестезия түрін таңдау әдістемесі

5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиясы: Тақырыпты талқылау, тестілеу. Тәжірибелік жұмысты орындау, шағын топтарда жұмыс жасау

6. Бағалау әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау, тест нәтижесін бақылау тәжірибелік жұмысты бағалау

7. Әдебиеттер: Силлабуста көрсетілген әдебиеттер, дәрістік материалдар

8. Бақылау:

Практикалық жұмыстарды бағалау

- Пациенттен сұрау
- Пациентті емдеу жоспары бойынша консультациялау
- Пациентті ұзақ мерзімді жоспарлы емдеуге мотивациялау